

PLATFORM PRAKTIJKONDERWIJS

1. AANLEIDING

Met deze notitie geeft het Landelijk Werkverband Praktijkonderwijs een opdracht mee aan het Platform Praktijkonderwijs om in de periode van 2007- 2010 de inhoudelijke ontwikkeling van het Praktijkonderwijs verder vorm te geven.

Er is de afgelopen jaren veel werk verzet in en door het Praktijkonderwijs. MLK scholen zijn PrO scholen geworden en de overgang naar de lumpsum is gemaakt. Er is veel geïnvesteerd in de onderwijsinhoudelijke ontwikkeling van het Praktijkonderwijs en er zijn belangrijke vragen beantwoord: wie zijn we en waar staan we voor? Hoe verhoudt Praktijkonderwijs zich tot het voortgezet onderwijs en – de laatste tijd ook actueel – tot het middelbaar beroepsonderwijs? Antwoorden op deze vragen zijn verwoord in diverse producten, handreikingen, visiedocumenten en andere publicaties.

Ook op bestuurlijk vlak hebben de scholen ontwikkelingen doorgemaakt. Bij vele afdelingen speelde eerst de afsplitsing van het speciaal onderwijs en daarna de verzelfstandiging. Ook maakten veel scholen en afdelingen fusies mee en de overgang naar een nieuw schoolbestuur. Zoals in het gehele voortgezet onderwijs, is ook in het Praktijkonderwijs ingezet op professionalisering van de relatie tussen bestuur en management en op versterking van de eigen kwaliteit (besturen op afstand, governance).

In de tien jaren van haar bestaan, is de wereld rondom het Praktijkonderwijs – en met name haar beleidscontext – veranderd. We noemen een aantal belangrijke kenmerken van de beleidscontext anno 2007:

- Maatschappelijke, culturele en technologische ontwikkelingen voltrekken zich in een steeds sneller tempo. Voor de overheid wordt het hierdoor steeds moeilijker om uniforme, landelijke sturingskaders te stellen. Daardoor treedt zij steeds verder terug.
- De wet- en regelgeving wordt daardoor steeds algemener en abstracter van aard. Details – hoe relevant ook – zijn voor de rijksoverheid niet meer bij te houden. Daarom zoekt zij naar sterk geharmoniseerde (= zoveel mogelijk voor alle onderwijssectoren gelijke) wet- en regelgeving.
- Dit geeft scholen meer ruimte om eigen keuzes te maken en zelf beleid te ontwikkelen. Met deze toename van beleidsruimte en autonomie, neemt de eigen verantwoordelijkheid van scholen toe en worden er hogere eisen gesteld aan het zelfsturend vermogen van scholen.
- Dat maakt het niet alleen noodzakelijk dat scholen een eigen visie en eigen beleid ontwikkelen, maar ook dat zij daarover communiceren met relevante actoren in hun omgeving. Ook langs die lijn leggen scholen verantwoording af over hun beleid en de bereikte resultaten (horizontale of meervoudig publieke verantwoording).
- Dit werkt door naar het sectorniveau: van scholen uit één sector wordt verwacht dat zij zichzelf organiseren en dat zij komen met duidelijk beleid en met glasheldere plannen voor gewenste innovaties, die zijn afgestemd met relevante collega-actoren op landelijk niveau. De rijksoverheid kan het voorgestane beleid eventueel faciliteren.
- De rijksoverheid blijft verantwoordelijk voor de kwaliteit van het stelsel en houdt dus toezicht op de kwaliteit van het onderwijs. Maar ook daarin krijgen scholen meer en meer een eigen rol en verantwoordelijkheid (proportioneel toezicht).

Gezien deze beleidscontext, ligt het accent meer dan voorheen op een krachtige en transparante organisatie van het onderwijs in de scholen en op een duidelijke representatie van Praktijkonderwijs op sectorniveau. De scholen moeten zélf toekomstbeelden ontwikkelen over de manier waarop het Praktijkonderwijs nu, maar ook in de nabije toekomst, tegemoet kan komen aan de snelle veranderingen in de omgeving (visie). Zij moeten zelf beleid formuleren, kwaliteitsverbetering borgen en hun keuzes en beleid verantwoorden.

Óndanks het vele werk dat is verzet in het Praktijkonderwijs, is het anno 2007 de vraag of de scholen en afdelingen er voldoende in slagen aan te sluiten bij deze beleidscontext. Die aansluiting is nodig om ook als sector een duidelijke koers te varen wat betreft innovatie en kwaliteitsontwikkeling.

Deze notitie bevat een voorstel voor de wijze waarop het Praktijkonderwijs de komende periode meer zicht en grip kan krijgen op dit vraagstuk. We geven allereerst een overzicht van uitgevoerde en lopende projecten en trajecten in het Praktijkonderwijs, die te maken hebben met visie, beleid en kwaliteit (zie ook de bijlage). Vervolgens presenteren we een ordeningskader voor deze projecten/trajecten en geven we aan hoe van daaruit de komende periode regie kan worden gevoerd. Ten slotte geven we beknopt aan hoe één en ander kan worden georganiseerd en staan we kort stil bij het beoogde vervolg op deze notitie.

2. OPBRENGSTEN REFERENTIEGROEP

Onder verantwoordelijkheid van het Landelijk Werkverband Praktijkonderwijs (LWV PrO) startte in 1999 het project 'Praktijkonderwijs in de steigers'. De projectorganisatie lag in handen van de Referentiegroep, die in haar meerjarenplan (1999), samen met vertegenwoordigers uit het veld, de belangrijkste uitgangspunten formuleerde voor de omslag van SVO MLK naar Praktijkonderwijs. De uitwerking van deze uitgangspunten leverde een Landelijk Referentiekader op, waaraan scholen voor Praktijkonderwijs zich konden spiegelen. Dit Referentiekader geeft scholen ook nu nog houvast bij de vormgeving van een gedifferentieerd onderwijsaanbod dat de zelfredzaamheid, de zelfstandigheid en het actief leren van leerlingen bevordert. Het onderwijsaanbod is gericht op arbeidstoeleiding, zelfstandig wonen, actieve vrije tijdsbesteding en deelname aan het maatschappelijke en culturele leven.

De Referentiegroep heeft de afgelopen jaren vele activiteiten uitgevoerd en heel wat ideeën en producten aangereikt. We zetten deze op een rij.

2.1 Ontwikkeling Praktijkonderwijs

Ten behoeve van de ontwikkeling van het Praktijkonderwijs reikte de Referentiegroep het volgende aan:

- Een duidelijke missie en visie, die als uitgangspunt kan dienen voor een schooleigen concretisering.
- Een piramidemodel, dat als kader kan fungeren voor een schooleigen onderwijsconcept.
- Het initiatief om vijf leergangen voor het Praktijkonderwijs te ontwikkelen. Dit initiatief heeft geresulteerd in de ontwikkeling van PrOmotie.
- Een heldere visie op het individueel ontwikkelplan (IOP) om toegesneden leerarrangementen voor leerlingen te realiseren.
- Een heldere visie op de gebruiksmogelijkheden van een portfolio en op de noodzaak van een leerlingvolg- en begeleidingssysteem.
- Een heldere visie op de wenselijkheid van de invoering van een assessment voor stagegeschiktheid en arbeidskundig onderzoek.
- Een heldere visie op diplomering en kwalificatiedocumenten binnen het PrO.
- Talloze handreikingen voor docenten, intern begeleiders en leidinggevenden voor de uitvoering van de primaire taken.
- Een heldere visie op de veranderde rol van de docent in competentiegericht onderwijs.
- De eerste aanzetten om het begrip 'netwerk' een plaats te geven.

Verder heeft de Referentiegroep een aantal brochures en publicaties uitgegeven, die scholen kunnen gebruiken als hulpmiddel en die een belangrijke bijdrage hebben geleverd aan de beeldvorming van het Praktijkonderwijs:

- *De loopbaankolom Praktijkonderwijs*, waarin vijf veel voorkomende scholingsroutes voor leerlingen van het Praktijkonderwijs worden beschreven.
- *Ruimte voor Praktijkonderwijs*, waarin een aanzet wordt gegeven voor een inhoudelijk programma van huisvestingseisen.
- *Het individueel ontwikkelingsplan*, waarin wordt beschreven op welke wijze het IOP maatwerk mogelijk maakt.
- *Praktijkonderwijs: ruimte voor ruimte*, waarin de eerder geformuleerde huisvestingseisen worden uitgewerkt.

2.2 Projecten

Individuele leden van de Referentiegroep hebben een bijdrage geleverd aan vele projecten:

- ‘Praktijknet’, een project ter versterking van de praktische vorming, heeft onder andere drie publicaties opgeleverd die een bijdrage leveren aan de vormgeving en beeldvorming van het Praktijkonderwijs.
- Het ESF-project ‘Praktijkonderwijs werkt door’ heeft de aandacht gevestigd op het belang van begeleiding van de leerling tijdens zijn eerste periode op de arbeidsmarkt en heeft de noodzaak aangetoond van samenwerking tussen ondersteuningsinstellingen.
- Het project ‘Kwaliteit van leerlingenzorg in VMBO en PrO’ heeft een waardevol instrument opgeleverd, waarmee scholen een cyclisch proces van kwaliteitsontwikkeling in gang kunnen zetten.
- Het project ‘SOPrO’ leverde handreikingen, ondersteuning en impulsen op voor schoolontwikkeling.
- Het Praktijkbanenplan heeft een bijdrage geleverd aan de versterking van de relatie tussen het PrO en de arbeidsmarkt.
- Het project ‘Work@Work’ zal instrumenten opleveren die begeleiders kunnen gebruiken bij de overgang van stage naar werk.
- Het project ‘Kennisnet’ heeft een site opgeleverd voor de leerlingen van het Praktijkonderwijs.
- De PrO-krant is een krant speciaal voor leerlingen van het Praktijkonderwijs.

2.3 Communicatie en vertegenwoordiging

Leden van de referentiegroep leverden bijdragen aan de interne communicatie binnen het Praktijkonderwijs:

- De Nieuwsbrief geeft bondige en duidelijke informatie over actuele onderwerpen en activiteiten die van belang zijn voor alle scholen.
- De PrOf geeft beknopte en actuele informatie aan het management.

Beide communicatiemiddelen zijn terug te vinden op de website van het LWV-PrO www.praktijkonderwijs.nl

Tenslotte participeren leden van de Referentiegroep in verschillende commissies, redacties en samenwerkingsverbanden om de belangen van het Praktijkonderwijs te behartigen.

2.4 Ordeningskader

We kunnen de genoemde activiteiten en projecten ook ordenen op basis van de thematiek waarop zij zijn gericht:

Trajecten gericht op het basisprogramma Praktijkonderwijs:

- Competentiegericht praktijkonderwijs (thema 2 Work@work+)
- Activerende didactiek (thema 5 Work@work+)
- Doorontwikkeling Promotie

Trajecten gericht op versterking van de uitstroom Praktijkonderwijs:

- Work@work
- Transitieplan (thema 4 Work@work+)
- Werknemer in opleiding / Pro werkt door
- Uitstroommonitor praktijkonderwijs
- De leerling begeleid
- Duaal leren

Trajecten en ontwikkelingen met onderwijsorganisatorische accenten:

- Versterking relatie omgeving
- Werken aan kwaliteit

- Kwaliteit van de leerlingenzorg
- Veranderend toezicht Inspectie

Trajecten met schoolbestuurlijke elementen:

- Passend onderwijs
- Regionale samenwerkingsovereenkomsten

Deze indeling is niet absoluut, maar moet worden gezien als een ordening op hoofdlijnen. Aspecten die zijn geplaatst onder een bepaald thema kunnen immers ook aan de orde zijn bij een ander thema. Zo is er in het kader van ‘veranderend Inspectietoezicht’ (geplaatst onder onderwijsorganisatorische trajecten) ook sprake van de invoering van toezicht op governance, een overduidelijk schoolbestuurlijk element. En zo kan de invoering van competentiegericht praktijkonderwijs (geplaatst onder basisprogramma PrO) ook in het teken staan van het verhogen van het niveau van de uitstroom uit het Praktijkonderwijs.

2.5 Werken aan kwaliteitsverbetering

Aan het begin van deze notitie stelden we dat de beleidscontext anno 2007 van scholen voor Praktijkonderwijs vereist dat zij een visie formuleren, eigen beleid voeren, daarover communiceren met relevante actoren in de omgeving en verantwoording afleggen aan die omgeving over haar beleid en resultaten. Door deel te nemen aan de genoemde trajecten, krijgen scholen impulsen en ondersteuning om aan deze zaken te werken en hun eigen koers te bepalen. Zo kan de school bijvoorbeeld bij de uitwerking van haar onderwijskundige visie gebruikmaken van het ontwikkelde boom- en vliegermodel en kunnen scholen in het kader van kwaliteitszorg en schoolverbetering profiteren van verschillende instrumenten, zoals het Zelfevaluatiekader, waarmee zij kwaliteitsverbetering kunnen monitoren en borgen.

Het lijkt er kortom op dat er voldoende projecten en instrumenten zijn waarvan scholen gebruik kunnen maken om te werken aan versterking van het Praktijkonderwijs. Er bestaat echter in de sector geen scherp beeld van de inhoudelijke koers die het Praktijkonderwijs moet varen: wat is voor de scholen zélf van belang, waar mikken zij op, wat zijn hun toekomstbeelden en welke keuzes maken zij? Ook is niet helemaal duidelijk of en in hoeverre scholen feitelijk gebruikmaken van landelijke trajecten bij het ontwikkelen van een visie en beleid en bij de borging van kwaliteitsverbeteringen en de verantwoording van hun resultaten. Koppelen zij eventuele deelname aan landelijke projecten en trajecten aan kwaliteitsverbetering? Ook dat is niet bekend.

Bij één van de genoemde trajecten – ‘Kwaliteit van leerlingenzorg’ – is in de zomer van 2006 wel bekeken in hoeverre het Praktijkonderwijs hierin participeerde. Daaruit bleek dat ruim de helft van de scholen/afdelingen voor Praktijkonderwijs aan dit traject heeft deelgenomen. Ook werd duidelijk dat de deelname van scholen aan dit traject vooral voortkomt uit een ‘externe prikkel’ (bestuur, LWV of een begeleider). Voor veel scholen is het een eerste kennismaking met een instrument dat kan worden ingezet voor kwaliteitszorg. Dat betekent dat het werken met een dergelijk instrument voor veel scholen nog een enigszins abstracte aangelegenheid is; zij hebben er moeite mee om het concreet te maken en het in te bedden in werkwijzen en beleid. Ook blijkt dat het werken met een ontwikkelagenda – die voortvloeit uit de aanpak van zelfevaluatie – voor veel scholen (nog) geen vanzelfsprekendheid is.

In het algemeen zijn scholen voor Praktijkonderwijs bereid om aandacht te besteden aan beleidsvoering, kwaliteitsverbetering en verantwoording en zij doen dit vaak ook. Maar het blijkt lastig te zijn om dit alles in te bedden in de schoolorganisatie en daadwerkelijk op de kaart te zetten bij de schoolbesturen. Het is ook geen sinecure om scholen te realiseren waarin kwaliteit (visie- en beleidsontwikkeling, borging en verantwoording) daadwerkelijk telt. Dat is echter wel van groot belang, omdat beleidskaders en stakeholders buiten het Praktijkonderwijs steeds meer en vaker veronderstellen dat deze kwaliteit in het Praktijkonderwijs weldegelijk op orde is.

3. PRAKTIJKONDERWIJS OP WEG NAAR 2010

Er is, zoals gezegd, in de afgelopen periode veel werk verzet. Het Landelijk Werkverband Praktijkonderwijs (LWV) is daarbij tot op de dag van vandaag een belangrijke motor en regisseur en fungeert als dé representant van de scholen op landelijk niveau. Daarmee is een belangrijke voorwaarde vervuld om in de gegeven beleidscontext, vanuit de scholen, verder te bouwen aan de kwaliteit van het Praktijkonderwijs, ofwel aan visie- en beleidsontwikkeling, borging en verantwoording.

De Referentiegroep heeft in haar nota *Perspectief voor het Praktijkonderwijs, de netwerkschool* pijlers aangedragen voor de verdere ontwikkeling van het Praktijkonderwijs tot 2010. Deze nota is met veel enthousiasme ontvangen, zowel binnen als buiten het PrO. Dat wekt verwachtingen voor de toekomst; het biedt het Praktijkonderwijs mogelijkheden om een voorbeeldfunctie te vervullen binnen de ontwikkeling van het voortgezet onderwijs.

Het LWV heeft de ambitie om de komende periode in en vanuit de scholen te werken aan de kwaliteit van het Praktijkonderwijs en streeft ernaar in 2010 tot de top van het voortgezet onderwijs te behoren. Om dat te bereiken is het nodig dat het LWV de kwaliteitsontwikkeling regisseert en stuurt en dat zij een regiefunctie vervult in landelijke trajecten die (kunnen) worden ingezet bij het realiseren van deze ambitie.

3.1 Kwaliteitsagenda

Met het oog op deze ambitie wil het Landelijk Werkverband Praktijkonderwijs, samen met enkele relevante stakeholders op landelijk niveau, een agenda opstellen met het doel daadwerkelijk kwaliteit te realiseren in de eigen sector. Het LWV en deze stakeholders tezamen noemen zich het 'Platform Praktijkonderwijs'.

Deze agenda, die is gebaseerd op een gedegen en scherp beeld van wat sterke scholen voor Praktijkonderwijs zijn, wordt ontwikkeld door het Platform Praktijkonderwijs en kan vervolgens als referentiekader dienen voor regio's, scholen en afdelingen die willen werken aan kwaliteitsverbetering. Het is noodzakelijk dat deze agenda wordt afgestemd op lopende en komende landelijke trajecten en projecten. De agenda wordt vóór 1 januari 2008 vastgesteld en aansluitend in uitvoering genomen.

Als voorbereiding hierop wil het Platform Praktijkonderwijs in 2007 de volgende vragen beantwoorden:

- a) Wat wordt in het Praktijkonderwijs verstaan onder 'sterke scholen': welke koers vaart men, welk toekomstbeeld streven de scholen en afdelingen na? Wat is in deze zin de gewenste 'kwaliteit'?
- b) In hoeverre en met welk resultaat participeren scholen voor Praktijkonderwijs aan landelijke trajecten en projecten?
- c) Wat is de feitelijke relatie tussen het toekomstbeeld van scholen en de participatie in landelijke trajecten en projecten? Op welke wijze zetten scholen hun participatie in deze trajecten in om kwaliteitsverbetering en kwaliteitsborging te realiseren?
- d) Moet en kan het LWV een regiefunctie vervullen als het gaat om deze relatie? Zo ja, in welke richting en vorm? Vanaf welk moment is dat mogelijk, mede gelet op doorlooptijden van huidige trajecten en projecten?

- e) Welke stimulerende rol kunnen (landelijke) stakeholders van het Praktijkonderwijs, waaronder het Ministerie van OCW en de Inspectie, bij één en ander spelen?

Het Platform Praktijkonderwijs streeft ernaar om deze vragen zoveel mogelijk in de eerste helft van 2007 te beantwoorden. Parallel daaraan zal worden gewerkt aan het opstellen van een inhoudelijke agenda en een activiteitenplan.

3.2 Passend Onderwijs

In de herijking van de zorgstructuur van ons onderwijs wordt ook het Praktijkonderwijs betrokken. Of het nu gaat om indicatiestelling en het indicatietraject, om de zorgplicht, om regionalisatie, dan wel de bekostigingsproblematiek, of de licentieverstreking, het PrO kan en mag niet aan de zijlijn staan en afwachten wat 'anderen' bedenken. Het bestuur van het LWV-PrO zal zich specifiek richten op de organisatorische, bestuurlijke en financiële aspecten van de herijking. Het is echter ook van belang dat er aandacht is voor de inhoudelijke kant. Het ligt voor de hand dat het Platform Praktijkonderwijs daarin een belangrijke rol speelt. Het Praktijkonderwijs zal de verbreding en verdieping van de zorg op zich nemen.

3.3 Ontwikkeling voortzetten

Het zal duidelijk zijn dat er een nieuw tijdperk is aangebroken. Alle ontwikkelde concepten, materialen en ideeën zullen moeten worden geïmplementeerd, geborgd en verankerd. Door kwaliteitszorg toe te passen op de ontwikkelingen in de scholen, zal een cyclische werkwijze ontstaan, die krachtig kan doorwerken op de innovatie in de school. Het Praktijkonderwijs moet actief blijven om de belangen van de aan haar toevertrouwde doelgroep op een juiste wijze te behartigen.

Het Platform Praktijkonderwijs zal zich als een spin in het web bezighouden met de verdere inhoudelijke ontwikkeling van het Praktijkonderwijs. De genoemde Perspectiefnota van de Referentiegroep legt een fundament voor de toekomst. De pijlers van dat fundament - de krachtige leeromgeving, de deuren open, een leven lang leren, de regie in handen van de school, integratie van onderwijs en begeleiding, en de pedagogische opdracht - zullen worden uitgewerkt, zodat de scholen bouwstenen krijgen aangereikt om het bouwwerk zelf stevig neer te zetten.

De taakstelling van het Platform Praktijkonderwijs ligt vooral in de omschrijving van 'de netwerkschool' zoals die in de Perspectiefnota is geschetst: meer competentiegericht werken. De nadruk zal liggen op verbreding van de onderwijsvisie die ten grondslag ligt aan het Praktijkonderwijs (horizontaal), op de verdieping van de uitwerking van de toekomstvisie (verticaal) en op samenwerking met de partners die voor het PrO van belang zijn. Het Platform zal steeds samenwerking aangaan met partners die passen bij de taak die wordt uitgevoerd. Er zal sprake zijn van intensieve terugkoppeling en afstemming tussen het bestuur van het LWV-PrO en het Platform Praktijkonderwijs.

Eerder bleek uit onderzoek van het Kohnstamm Instituut dat het management behoefte heeft aan ondersteuning en aanvullende scholing. Het is nog niet gelukt om een passend aanbod en een adequate organisatie voor ondersteuning en opleiding te ontwikkelen. Er ligt een Ontwikkelagenda die een aantal wenselijke ontwikkelingen in beeld brengt. Daarin wordt onder andere gepleit voor de versterking van de positie van de regiomanager.

Onderwijs, Onderzoek, Ondersteuning en Opleiding; daar gaat het om in de naaste toekomst. *Onderwijsinhoudelijke* ontwikkeling van het Praktijkonderwijs moet gegarandeerd zijn. *Onderzoek* is van belang om noden bloot te leggen en om richting te geven aan de ontwikkelingen. *Ondersteuning* is gewenst omdat niemand het alleen kan. *Opleiding* is noodzakelijk om kennis op peil te houden en om te professionaliseren.

3.4 Het Platform Praktijkonderwijs

Het Platform Praktijkonderwijs richt zich vooral op ontwikkelingen binnen de eerste lijn:

1. Activiteiten voortvloeiend uit de Perspectiefnota.
2. Het beschrijven van good practices op verschillende gebieden.
3. Het stimuleren van het principe 'leren van elkaar'.
4. Advisering in de verdere ontwikkeling van PrOmotie.

Daarnaast zijn er tweede lijnsactiviteiten; het platform vervult de volgende functies:

1. Onderzoek en denktank.
2. Bindend element op regionaal niveau.
3. Samenwerking met instellingen ter ondersteuning van onderwijs en zorg.
4. Advisering ten aanzien van scholing en opleiding.

Bij de samenstelling van het Platform Praktijkonderwijs spelen de volgende criteria een cruciale rol:

- Kennis van en betrokkenheid bij het Praktijkonderwijs.
- Relatie met de dagelijkse onderwijspraktijk.
- Ervaring binnen netwerken.

3.5 Opdracht en planning 2007

In opdracht van het LWV-PrO adviseert, coördineert en ontwikkelt het Platform Praktijkonderwijs het totale onderwijskundige beleid van het Praktijkonderwijs van 2007 tot en met 2010. Inhoudelijk ontwikkelen, ondersteunen, onderzoeken en opleiden staan centraal. Anders dan bij de Referentiegroep, werkt het Platform PrO met een kleine kern en een flexibele schil. Deze flexibele schil bestaat uit partners die voor een bepaalde taak worden ingezet, omdat zij over specifieke expertise beschikken die relevant is voor die taak. De kern van het Platform Praktijkonderwijs bestaat uit zes leden in wisselende samenstelling, met een onafhankelijke voorzitter en secretaris. In ieder geval hebben in het Platform twee directeuren van scholen voor Praktijkonderwijs zitting en een vertegenwoordiger van OCW en Inspectie. Het Platform Praktijkonderwijs publiceert onder verantwoordelijkheid van het LWV-PrO.

Het Platform PrO stemt haar werkzaamheden driemaandelijks af met het dagelijks bestuur van het LWV-PrO. Zij doet verslag van haar werkzaamheden in elke algemene bestuursvergadering van het LWV-PrO.

De Perspectiefnota wordt uitgewerkt tot een agenda en een actieplan. Het Platform is verantwoordelijk voor de agenda, voor het actieplan en voor de uitvoering van de werkzaamheden die uit de plannen voortvloeien.

Januari 2007	Afronding besluitvorming LWV-PrO.
Februari 2007	Bestuurlijke inrichting Platform Praktijkonderwijs.
Juni 2007	Afronding bijstelling Perspectiefnota en presentatie werkplan en actieplan.
September 2007	Start uitvoering.

Opdracht Platform Praktijkonderwijs, getekend door het bestuur van het LWV-PrO en het Platform Praktijkonderwijs.

Namens het bestuur van het LWV-PrO

Namens het Platform Praktijkonderwijs

Voorzitter
J. van Heerikhuize

Voorzitter
J. Huisman

Bijlage: Trajecten praktijkonderwijs

Project/traject	Toelichting	Uitvoering belegd bij	Looptijd
Work@work	Scholen werken aan het verder vorm geven van arbeidstoeleiding in samenwerking met arbeidsmarktinstanties, voor een betere arbeidsintegratie van leerlingen uit het PrO. Op grond van subsidie Doorontwikkeling Praktijkonderwijs 2005-2006	Fontys OSO	In afrondende fase
Work@work+ vijf subthema's:	Scholen krijgen voor 2007 subsidie om te werken aan 2 van de 5 volgende thema's:	Fontys OSO	2007, uitloop naar 2008 verwacht
Versterking relatie omgeving	Benutten van bestaande middelen / instrumenten / onderzoeksmethodieken voor het ontwikkelen van een netwerkkaart voor/door scholen.	KPC Groep	
Competentiegericht PrO	Uitwerken / invoeren van competentiegericht praktijkonderwijs in en door de scholen.	Actis Advies	
Werken aan kwaliteit	Ondersteunen van scholen voor Praktijkonderwijs bij de integrale schoolontwikkeling door middel van een kwaliteitszorgsysteem.	Seminarium voor Orthopedagogiek en Fontys OSO	
Transitieplan	De ontwikkeling van een transitieplan waarin is omschreven hoe de leerling wordt begeleid bij de beroepskeuze en welke activiteiten noodzakelijk zijn om een goede overgang van school naar arbeidsmarkt te realiseren.	Fontys OSO en IVA	
Activerende didactiek	Scholen formuleren eigen visie op activerende didactiek en werken systematisch aan de voorwaarden daarvoor.	APS	
Werknemer in opleiding / Pro werkt door	Het versterken van arbeidstoeleiding vanuit het PrO (en vso) richting arbeidsmarkt o.a. mbv thematisch ingezette ESF-subsidies; scholen kunnen kiezen uit de volgende thema's: arbeidskundig onderzoek, netwerkvorming, leerlingenwerkplaatsen, branchegerichte cursussen, ICT, scholingsprogramma's docenten en naschoolse begeleiding.	KPC Groep	Tot 2013
Doorontwikkeling Promotie	Op grond van onderzoek wordt in deze periode besloten tot doorontwikkeling van de leermiddelen richting digitale leeromgeving.	Edu-actief	Niet bekend

Uitstroommonitor Praktijkonderwijs	Het LWV zet beleidsmatig in op een bredere benutting (meer scholen en integraler toepassen) van dit potentiële benchmark-instrument.	LWV-PrO in samenwerking met IVA en Amplix. Onderdeel van Work@work en van ESF-projecten.	Niet bekend
De leerling begeleid	Pilots in vijf regio's om de uitstroom en overdracht vanuit het PrO in beeld te brengen.	KPC Groep	
Duaal leren	Het instrument 'werken met een arbeidscontract' en 'leren in het Praktijkonderwijs'.	Moet nog worden belegd.	
Kwaliteit leerlingenzorg in het VMBO en Praktijkonderwijs	Project dat zich richt op de kwaliteit van leerlingenzorg in vmbo en PrO, o.a. aan de hand van het zogeheten zelfevaluatie-kader (zek). Project wordt in de periode januari – juli 2007 overgedragen aan de VO Raad.	VO Raad / SOPO	Tot 1-8-2007
Passend Onderwijs	Landelijke onderwijsorganisaties en OCW werken de komende tijd aan verbetering van de wet- en regelgeving, gericht op het realiseren van 'een sluitende aanpak'.	Diverse, o.a. Landelijk Steunpunt	Niet bekend
Regionale overeenkomsten	Waarschijnlijk gaat wetsvoorstel naar de Tweede Kamer waarin het hele vo (ook het PrO) de ruimte krijgt om zelf te beslissen over het aanbod (nevenvestiging, verplaatsing, splitsing en vbo-afdelingen). Voorwaarde: regionale samenwerkingsovereenkomst (RSO, vlg RA)	Nvt	Nvt
Toezicht door Inspectie	Het Inspectietoezicht verandert: de school is verantwoordelijk voor de kwaliteit, de Inspectie werkt proportioneel. Het toezicht wordt meer risicogestuurd en krijgt de vorm van maatwerk. Tevens is sprake van een ontwikkeling richting geïntegreerd toezicht: toezicht op kwaliteit én op de besteding van middelen, inclusief beginselen van governance. Hiervoor zijn in 2006 pilots uitgevoerd in het vo; daarbij kwam ook het toezicht op aspecten van Governance ter sprake. De bedoeling is dat dit leidt tot een instrument waarmee in de toekomst de ontwikkeling op het gebied van 'governance' is af te lezen.	Nvt	Nvt